

„łokiec piastunki”

Czego dotyczy oraz jaki jest mechanizm urazu nazywanego „łokciem piastunki” (nursemaid’s elbow), lub „łokciem pociągniętym” („pulled elbow”).

Jest to niewielkie uszkodzenie tkanek miękkich w obrębie stawu łokciowego, na skutek gwałtownego szarpnięcia wyprostowanego przedramienia ku górze, za rękę dziecka ustawioną w pronacji (patrz grafika str. 2). Ortopedzi klasyfikują ten uraz jako podwichnięcie głowy kości promieniowej spowodowany rozerwaniem bliższego przyczepu więzadła obrączkowego (*ligamentum anulare*), co umożliwia wysunięcie się wspomnianej głowy.

Jest jednym z najczęściej występujących urazów mięśniowo-szkieletowych u dzieci poniżej 5 roku życia. Dzieje się tak, z uwagi na brak pełnego wykształcenia bliższego odcinka kości promieniowej. Częściej uraz dotyczy chłopców i kończyny górnej lewej.

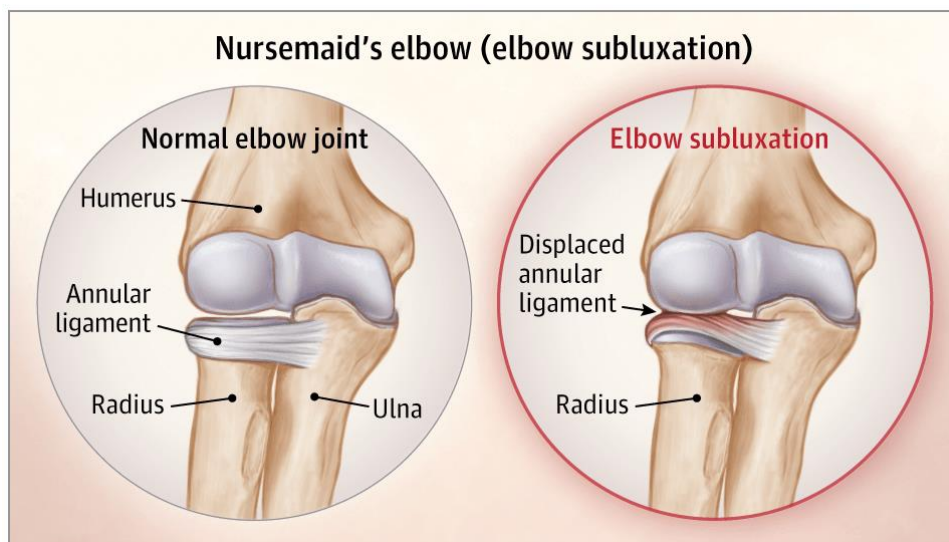
Taka sytuacja ma miejsce gdy:

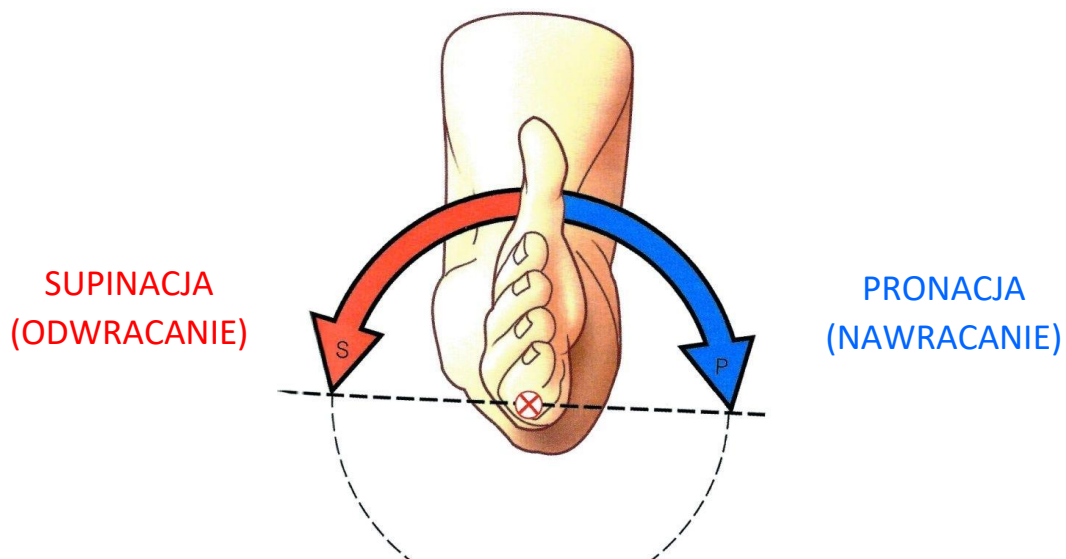
- Osoba trzymająca dziecko za rączkę pociąga je ku górze, w celu uniknięcia upadku, np.: gdy potyka się ono przy wejściu na chodnik, stopień
- Dorosły podnosi dziecko z ziemi za rękę (bądź ręce), podnosi z pozycji leżącej do siedzącej
- Dziecko wyrwa się opiekunowi
- Szarpnięciu dziecka podczas ubierania za rękę
- Zmęczona bądź niewystraszająca silna kończyna górna chwyta poprzeczkę i utrzymuje zwisające ciało np. podczas ćwiczeń gimnastycznych
- Podczas „niewinnej” zabawy, polegającej na bujaniu za ręce opiekunów (patrz zdjęcie poniżej).

Gdy dojdzie do urazu, dziecko płacze z bólu, który umiejscowiony jest w obrębie łokcia, może promieniować on do nadgarstka. Natomiast ramię przy takim urazie, zwisa bezwiednie. Dziecko nie pozwoli wykonać ruchu odwracania przedramienia. Raczej nie obserwuje się obrzęku czy deformacji w obrębie stawu.

Leczenie polega na nastawieniu stawu. Gdy więzadło wraca na swoje miejsce, ból po chwili ustępuje całkowicie. Sprawność kończyny wraca w pełni i zazwyczaj po kilku godzinach dziecko samo zdejmuje temblak. Pomimo, iż leczenie jest stosunkowo proste i skuteczne, należy mieć na uwadze, że może wystąpić ponowne podwichnięcie. Nawroty ustępują gdy dziecko osiągnie wiek 5 – 6 lat, ponieważ więzadło obrączkowe będzie bardziej stabilne.

W każdym przypadku należy wytłumaczyć rodzicom (opiekunom) mechanizm urazu i mocno zaakcentować potrzebę unikania nagłych, osiowych pociągnięć za kończynę górną.

MF Mohd Miswan, MS Othman, F Muhamad Effendi, MI Ibrahim, KN Rozali: Pulled/nursemaid's elbow, 2017.

K Kiwerska-Jagodzińska, W Mikula, Podwichnięcie głowy kości promieniowej, 2003.

N Sai Sanklar, Pulled elbow, 1999.

<https://www.dzieckoizdrowie.pl/dziecko-chore/powszechny-uraz-2-3-latkow-czyli-lokiec-opiekunki>